

ШАРТЛЫ КЫСКАРТЫЛМАЛАР LIST OF ABBREVIATIONS

Татарча Tatar

мәс. – мәсәлән – for example

тур. – турында – about, on

һ.б. – һәм башкалар – etc. (et cetera)

һ.б.и. – һәм башка шундый(лар) – etc. (et cetera); and the like

Инглизчә English

a – adjective – сыйфат

abl. – ablative – чыгыш килеш

abus. – abusive – сүгенү сүзе

accus. – accusative – төшем юнәлеше;
төшем килеш

add. – form of address – эндәш сүз

adv. – adverb – рәвеш

adv. p – adverbial participle – хәл фигыль

advrs. – adversative conjunction – каршы
куючы теркәгеч

affect. – with affection – иркәләү сүзе

agr. – agriculture – авыл хужалыгы

Am. – American English – инглиз теленен
америка сөйләше

anat. – anatomy – анатомия

arch. – architecture – архитектура

archlg. – archaeology – археология

astr. – astronomy – астрономия

attr. – attribute – аергыч

auxil. – auxiliary – ярдәмче

av. – aviation – авиация

bibl. – biblical – Библия

biol. – biology – биология

bld. – building – төзелеш

book. – bookish – китап теле

bot. – botany – ботаника

Br. – British English – инглиз теленен
бөекбритания сөйләше

card. – cardinal – микъдар саны

caus. – causative – йөкләтү юнәлеше

chem. – chemistry – химия

child. – children language – балалар теле

cin. – cinema – кинематография

coll. – colloquial – сөйләм теле

collec. – collective noun – жыйма исем

compar. a – comparative degree of adjective –
сыйфатның чагыштыру дәрәжәсе

comm. – commerce – сәүдә

comp. – computers – компьютер

conj. – conjunction – теркәгеч

cul. – culinary – кулинария

dat. – dative – юнәлеш килеш

dem. – demonstrative pronoun – күрсәтү
алмашлыгы

dial. – dialectal word – диалекталь сүз

dipl. – diplomacy – дипломатия

dir. – direct meaning – туры мәгънәдә

ec. – economics – икътисад

electr. – electricity – электр

emph. – emphatic – эмфатик, көчәйткеч

endear. – term of endearment – иркәләү сүзе

ethn. – ethnography – этнография

euph. – euphemism – эвфемизм

fig. – figurative – күчерелмә мәгънәдә

fin. – finance – финанс

fnl. – formal – формаль

folk. – folklore – фольклор

geogr. – geography – география

geol. – geology – геология

ger. – gerund – герундий

gr. – grammar – грамматика

hum. – humorous – шаян

his. – history – тарих

hun. – hunting – аучылык

i.e. – id est (that is) – ягъни

imit. – imitative word – ияртем

- imper* – imperative – боерык фигыль
impers. – impersonal – затланышсыз
indef. – indefinite – билгесез
in dif. mean. – in different meanings – төрлө
 мәгънэләрдә
inf. – infinitive – инфинитив
instr – instrumental case – төшем килеше
intrd. – introductory word – кереш сүз
inter – interrogative (sentence, pronoun) – со-
 рау (жөмлө, алмашлыгы)
intrj. – interjection – ымлык
iron. – ironically – ирония белән
leg. – legal term – юридик термин
ling. – linguistics – лингвистика
lit. – literal – сүзгә-сүз тәржемә
liter – literature; literary – әдәбият; әдәби тел
loc. – locative – урын-вакыт килеше
log. – logics – логика
mar – marine term – дингезчелек термины
math. – mathematics – математика термины
med. – medicine – медицина
mil. – military term – хәрби термин
min. – mineralogy – минералогия
mod. – modal word – модал сүз
mus. – music – музыка
myth. – mythology – мифология
n – noun – исем
neg. – negative form – юклык формасы
num. – numeral – сан
obsl. – obsolete – искергән сүз
off. – official – рәсми стиль
offn. – offensive – тупас
ord. – ordinal – тәртип саны
p – participle – сыйфат фигыль
paren. – parenthesis – кереш сүз
part. – particle – кисәкчә
pass. – passive voice – төшем юнәлеше
past – past simple – үткән заман
past p – past participle – үткән заман сыйфат
 фигыль
pers. – personal pronoun – зат алмашлыгы
philos. – philosophy – философия
phon. – phonetics – фонетика
phot. – photography – фотография
phrm. – pharmaceutical – фармацевтика
phys. – physical – физика термины; физик
 культура
pl. – plural – күплек сан
poet. – poetic word – поэтизм
pol. – political term – саяси термин
poss. – possessive – иялек килеше
pred. – predicative use – хәбәрлек сүз
pref. – prefix – префикс
prep. – preposition – бәйләк
pres. – present tense – хәзерге заман
pron. – pronoun – алмашлык
prov. – proverb – мәкаль
pstp. – postposition, postpositional word –
 бәйләк сүз
psych. – psychology – психология
rec. – reciprocal – уртаклык юнәлеше
refl. – reflexive voice – кайтым юнәлеше
railw. – railway – тимер юл
rel. – religious word – дини сүз
restr – restrictive – чикләүче
scrn. – scornful – кимсетү белән
sg. – singular – берлек сан
sl. – slang – сләнг
smb. – somebody – кемдер, кем дә булса
smth. – something – нәрсәдер, нәрсә дә
 булса
spec. – special term – махсус термин
sprt. – sports term – спорт термины
suf. – suffix – суффикс
superl. – superlative – артыклык дәрәжәсе
tech. – technical term – техник термин
text. – textile – тукучылык
thtr – theater – театр
trans. – transitive – күчемле
usu. – usually – гадәттә, күпчелек очракта
v – verb – фигыль
zoo. – zoology – зоология